

Jeugdcoaches in het onderwijs – Wat doen zij, wat is hun meerwaarde en hoe werken ze samen binnen én buiten de school? IDU-pilot - Ondersteuning in de school

Opbrengsten (tussen)evaluatie december 2025

Achtergrond; leren met en over Jeugdcoaches in de school

Project Verbeteren In-, Door- en Uitstroom Jeugd (IDU); pilots om samen te leren over tijdige en passende jeugdhulp

In een van de pilots binnen het project IDU is gewerkt aan het tussentijds zicht krijgen op de meerwaarde van de inzet van Jeugdcoaches op VO-scholen in regio Gooi en Vechtstreek. Gemeente Hilversum heeft twee jaar geleden een drietal VO-scholen subsidie toegekend voor het inzetten van een Jeugdcoach in de school. We leren samen over de meerwaarde van hun inzet.

Rol van de Jeugdcoach

Jeugdcoaches op middelbare scholen verbinden met jeugdigen. Ze vangen vroegtijdig signalen op van jeugdigen, helpen een veilig schoolklimaat te versterken, ondersteunen en ontwikkelen het gedrag en sociaal-emotioneel welzijn van jeugdigen en proberen escalatie te voorkomen door de verbindende schakel te zijn tussen leerling, mentor, ouders en zorgpartners.

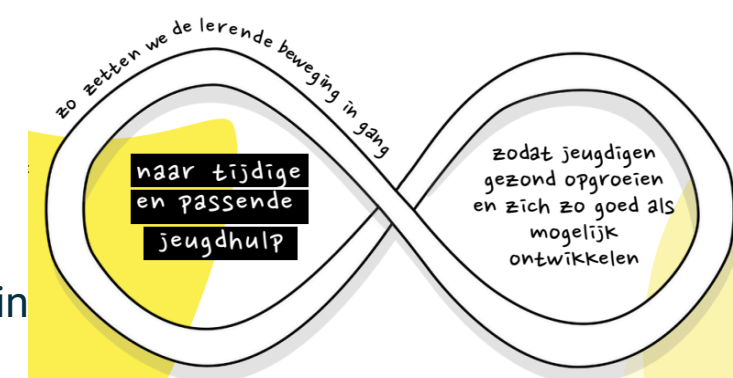
Taken van de Jeugdcoach

De evaluatie laat zien dat de rol per school anders wordt ingevuld door verschillen in formatieruimte, taakafbakening en samenwerking binnen het schoolteam. Dit geeft inzichten in de verschillende behoeftes die scholen hebben en hoe een Jeugdcoach hierop inspeelt. Ook geeft het de ervaringen van Jeugdcoaches weer in het samenwerken volgens de grondhouding met partners binnen en buiten de school.

Vragenlijst als tool om inzichten te krijgen

Doel van de vragenlijst

Inzicht verkrijgen in de meerwaarde van de Jeugdcoaches in het onderwijs voor leerlingen, ouders en partners binnen

Ontwikkeling van de vragenlijst

Een samenwerking tussen beleidsregisseurs Jeugd en veiligheid van de gemeente Hilversum, het regionale project(team) IDU en de Jeugdcoaches en ondersteuning coördinatoren van de deelnemende scholen.

Thema's van de vragenlijst

De vragenlijst richt zich op de taken, het bereik en de samenwerking met partners binnen en buiten de school volgens de gezamenlijke grondhouding (zie sheet 8) die binnen het project IDU is ontwikkeld.

Respondenten

Drie Jeugdcoaches (jongerenwerkers) op de Gooise Praktijkschool, het Groot Goylant en het Hilfertsheem college in regio Gooi en Vechtstreek vulden de vragenlijst in.

Gebruik van de resultaten

Resultaten ondersteunen de huidige subsidie vanuit Hilversum, de aanvraag van eventuele vervolgsubsidies en de beleidsontwikkeling voor structurele borging.

Verdeling taken en werkzaamheden van de Jeugdcoach

Dagelijkse werkzaamheden

Jeugdcoaches beschrijven hun rol als sterk zichtbaar, laagdrempelig en preventief:

- aanwezig in de school (gangen, plein, pauzes)
- voeren van individuele coachgesprekken
- begeleiden van leerlingen in gedrag, emoties en motivatie
- praktische en emotionele ondersteuning tijdens de schooldag
- het begeleiden van leerlingen bij het ontwikkelen van sociale vaardigheden, zelfvertrouwen en een goede werkhouding
- oplossen en de-escaleren van conflicten
- vroegsignaleren van verzuim en zorgen
- vroegsignaleren van ondermijning of criminaliteit
- onderhouden van contacten met mentoren en ouders
- in sommige scholen ook groepslessen (bijv. sociaal-emotionele lessen)

Bereik van de Jeugdcoaches; ouders en leerlingen

INDICATOR	GOOISE PRAKTIJKSCHOOL	GROOT GOYLANT	HILFERTSHEEM COLLEGE
Aantal leerlingen	+/- 280	+/- 400	+/- 470
Laagdrempelige coachingsgesprekken	100 – 150	Meer dan 300	Meer dan 300
Individuele begeleidingsgesprekken	60 – 70	40 – 50	40 – 50
Groepslessen	+/- 250 groepslessen	n.v.t.	Informatie delen rondom regels en spijbelen.

Contact met partners binnen en buiten de school

Binnen de school

- Leerkrachten
- Ondersteuningscoördinator
- Brugfunctionaris (waar aanwezig)
- Afdelingsleiders
- Orthopedagogen
- Directie

Buiten de school

- Jeugdconsulenten van de gemeente (in casuïstiek)
- Politie
- Boa's
- Jongerenwerkers in de wijk
- Leerplicht
- Bureau Halt (waar aanwezig)

Wat voor effect zien de Jeugdcoaches van hun inzet?

Sociaal-emotioneel functioneren & gedrag van leerlingen verbetert

- rustiger, voorspelbaarder gedrag
- minder conflicten
- meer verantwoordelijkheid
- sneller hulp vragen

Ik geef aan de 1ste en 2de klas de Kracht In Controle (KIC) lessen. Deze lessen zijn gericht op de sociaal-emotionele ontwikkeling van leerlingen. Ze beantwoorden vragen als Hoe wordt je een groep?, Hoe gaan we met elkaar om?, Hoe geef je grenzen aan? En hoe leer je jezelf zijn?

"Ik spreek leerlingen aan op hun gedrag, maar ook op hun gevoelens en behoeftes, zo leren ze waar hun gedrag vandaan komt en kunnen ze hieraan werken."

Emotionele ruimte creëren

Leerlingen kloppen aan "om hun hoofd te legen", waarna ze weer aansluiting vinden bij de les.

Wat voor effect zien de Jeugdcoaches van hun inzet?

Welzijn & veiligheid

- leerlingen voelen zich meer gezien en veilig
- vertrouwensrelaties groeien
- spanningen worden eerder opgepakt

Een coach stapte vroegtijdig in bij oplopende spanningen op het schoolplein, scheidde betrokkenen en voorkwam fysiek conflict.

"Door in een andere ruimte beide leerlingen hun behoeftes te laten uitspreken werd het conflict opgelost met wederzijds begrip."

Vertrouwenssignalering:

Leerlingen melden bij Jeugdcoaches soms geplande vechtpartijen, brandalarm-incidenten of ruzies. Hierdoor kan preventief worden opgetreden.

Wat voor effect zien de jeugdcoaches van hun inzet?

Schooldeelname & motivatie

- betere aanwezigheid,
- positievere houding,
- beter plannen & afmaken van werk

"Hij kwam niet met plezier naar school, maar door 1-op-1 sportmomenten voelde hij zich zichtbaar beter. Hierdoor komt hij nu actief met plezier weer naar school."

"Ik wordt vaak als bemiddelaar ingezet tussen leerling en docent, omdat ik de leefwereld van de leerling beter begrijp. Meerdere leerlingen geven aan daardoor gemakkelijker met de docent te kunnen praten en willen zich daarna vanuit intrinsieke motivatie beter inzetten in de les."

"Ik voer regelmatig gesprekken waarin ik met leerlingen praat over spijbelgedrag, conflicten of onrust op school. We zien daarna dat deze leerling meer aanwezig is en ook actiever meedoet in de lessen."

Samenwerken vanuit een gezamenlijke grondhouding

De beweging naar tijdige en passende jeugdhulp

Verbeteren van instroom, Doorstroom en Uitstroom

In Gooi en Vechtstreek groeien jeugdigen gezond op en ontwikkelen zij zich zo goed als mogelijk.

Als daar ondersteuning bij nodig is dan werken we vanuit de gedachten:

- Rust en welzijn voor iedereen
- Ouders/opvoeders en jeugdigen hebben regie over hun eigen leven
- Professionals bieden vanuit hun expertise de meest passende hulp aan kinderen en gezinnen.

WAT IS HET BESTE VOOR ONZE JEUGD?

Een gezamenlijke grondhouding

Principes op basis waarvan we willen werken met jeugdigen en gezinnen

- 1. We werken vanuit oprechte interesse in de jeugdigen, ouders/opvoeders en we gaan de verbinding aan.**

Dit is belangrijk, omdat ieder mens gehoord en gezien wil worden en we recht willen doen aan de behoefte en vraag van een ieder.
- 2. We laten het gezin sturing geven aan het eigen leven, de regie van het perspectief ligt bij de jeugdigen, ouders/opvoeders, ook al betekent dit dat het iets langzamer, anders of sneller gaat.**

Dit is belangrijk, omdat ouders primair verantwoordelijk zijn en blijven voor de verzorging en opvoeding van hun kinderen. Om hierin een duurzame ontwikkeling te kunnen maken, moeten mensen hun autonomie, verbondenheid en hun competentie ervaren in relatie tot de ander.
- 3. We zetten alleen ondersteuning in als het aansluit bij de leefwereld van de jeugdigen, ouders/opvoeders. We handelen hierbij altijd vanuit de gedachte dat jeugdigen thuis opgroeien.**

Dit is belangrijk, omdat we op deze manier inzetten op de kern van een ondersteuningsvraag van een jeugdigen, ouder/opvoeder en omdat we weten dat niet thuis opgroeien veel schade aanricht.
- 4. We werken gelijkwaardig samen met het gezin en de betrokkenen en benutten elkaars expertise.**

Dit is belangrijk, omdat we alleen met elkaar het brede beeld kunnen maken. Vanuit deze samenhang zorgen we voor een eenduidige koers.

Verbeteren van instroom, doorstroom en uitstroom is in opdracht van:

 Regio Gooi en Vechtstreek

Werken met de grondhouding;

Voorbeelden hoe samenwerken volgens de grondhouding werkt.

"Ik ben veel zichtbaar in de school voor de leerlingen. Dat doe ik door rondjes door de school te lopen tijdens de lessen, zo af en toe loop ik een klas binnen vraag ik aan leerlingen hoe het met ze gaat? En toon ik vooral interesse in ze. Zo probeer ik een band op te bouwen met de leerlingen. Zodat het aanspreken op gedrag makkelijker wordt."

Daarnaast wordt ik ook preventief ingezet. Er zijn ook leerlingen waar meer zorgen over zijn. Deze leerlingen haal ik dan uit de les en geef 1-op-1 aandacht. Ik ga dan met ze sporten, wandelen, kickboksen o.i.d. Daarmee probeer ik actief aan te sluiten bij de leefwereld van de leerling en ze uit hun hoofd te halen door met hun lichaam te bewegen.

Ik werk nauw samen met mentoren, docenten en zorgcoördinatie, waardoor de lijnen kort blijven en alle partijen op de hoogte zijn van het plan van aanpak rondom de leerling. Dit doen we in samenspraak en vanuit ieders expertise.

Werken met de grondhouding;

Voorbeelden waarom werken met de grondhouding soms lastig is.

- Te weinig tijd om alle leerlingen de begeleiding te geven die ze nodig hebben.
- Communicatie en afstemming met meerdere betrokkenen kost veel tijd.
- Onregelmatige aanwezigheid van sommige leerlingen maakt continuïteit moeilijk.
- De rol van een Jeugdcoach kan veel omvatten. Het is belangrijk om een duidelijke afbakening van de rol te maken richting het team.

"Ik zie dat er veel jongeren zijn met complexe thuissituaties of mentale gezondheidsproblemen, maar dat passende hulpverlening vaak op zich laat wachten of moeilijk bereikbaar is. Ik voel mij soms verantwoordelijk voor iets wat buiten mijn expertise of draagkracht valt. Dit voelt soms machteloos."

